

19 Νοεμβρίου 2021

Μιλώ και πληγώνω...

Ορθοδοξία / Πνευματική ζωή

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

«Επειδή έχετε παρρησία μεταξύ σας, γι' αυτό και δεν έχετε σεβασμό και μιλάτε άσχημα και πληγώνετε ο ένας τον άλλο» (Αββάς Δωρόθεος)

Οι άνθρωποι θαυμάζουμε εκείνους που τα λένε «έξω από τα δόντια», που έχουν το θάρρος να μην κρύβουν τα αισθήματά τους, τις σκέψεις τους, να μην αφήνουν να πέσει τίποτα χαμαί. Έχουμε στον νου μας ή στο βάθος της ψυχής μας την εφηβική ηλικία, της αμφιθυμίας, της αμετρίας και της αφοβίας. Αυτή που βγάζει τη γλώσσα κοροϊδευτικά σε κανόνες και όρια. Αυτή που ξεσκεπάζει το ψέμα και την υποκρισία. Αυτή που διαλύει τους τύπους στο όνομα της αλήθειας, ακόμη κι αν η αλήθεια της είναι μονόπλευρη, ανολοκλήρωτη, χωρίς αντιπρόταση. Αυτή που φτάνει να αρνείται την πραγματικότητα επειδή δεν είναι κατά το θέλημά της. Κι επειδή οι μεγαλύτεροι έχουμε συμφέροντα και φόβους ή επειδή δεν θέλουμε να έρθουμε σε ρήξη με τους άλλους, ιδίως σε όσους έχουν εξουσία επάνω μας, νοσταλγούμε ή χειροκροτούμε όσους έχουν παρρησία, χωρίς να υπολογίζουμε ότι τα λόγια πληγώνουν και δεν γιατρεύουν πάντοτε, αν δεν είναι δεμένα με την αληθινή αγάπη και έχουν ως στόχο μόνο την αυτοδικαίωση.

Στην πνευματική μας παράδοση βρίσκουμε τον όρο «παρρησία». Έχει δύο όψεις. Η μία του θάρρους και η άλλη του θράσους. Η μία είναι του παιδιού που με αγάπη απευθύνεται στον γονέα του. Η άλλη είναι του επηρμένου ανθρώπου που νομίζει ότι τα ξέρει όλα και ότι αν πει με έμφαση αυτό που πιστεύει, χωρίς να μπει στην θέση του άλλου, ότι θα βρει το δίκιο του ή θα χειροκροτηθεί.

Αυτή την παρρησία συναντούμε σήμερα στον κόσμο και τον τρόπο του Διαδικτύου.

Ανεύθυνοι άνθρωποι υβρίζουν, απορρίπτουν, διασπείρουν ψευδείς ειδήσεις ή ατεκμηρίωτες απόψεις, κάποτε και με την βεβαιότητα ότι δήθεν ξέρουν το καλό όλων, σίγουρα όμως με την έπαρση ότι δεν υπάρχει άλλη άποψη σωστή εκτός της δικής τους. Και δεν είναι μόνο αυτό. Την αυθεντοποίηση του εαυτού τους την καθιστούν μέτρο και κανόνα. Όποιος διαφωνεί μαζί τους δεν αντιμετωπίζεται αγαπητικά, αλλά περιφρονητικά. Κι όποιος υποδείξει την πλάνη τους, διαγράφεται.

Αυτό συμβαίνει και στην σχέση του ανθρώπου με τον Θεό. Εκείνος που νιώθει τα μέτρα του, τα όριά του, λέει «ελέησόν με». Εκείνος που νομίζει πως ο Θεός του χρωστά, απαιτεί και, κάποτε, θέλει να Τον διορθώσει. Κι αν όχι τον ίδιο, τότε την Εκκλησία, διότι δεν είναι όπως ο ίδιος πιστεύει ότι πρέπει να είναι.

Τα λόγια πληγώνουν. Η παρρησία χρειάζεται όταν αποσκοπεί στο να μοιραστεί την αλήθεια του άλλου κι όταν εκφράζεται με την ευγένεια αυτού που αγαπά και νοιάζεται. Η παρρησία, όταν γίνεται θράσος, ταλαιπωρεί και πονά πολύ περισσότερο από την αλήθεια. Διότι η τελευταία ελευθερώνει, όταν αφήνει στον άλλο περιθώριο αυτοκριτικής. Όταν δεν διατυπώνεται με το αίσθημα του «ξέρεις ποιος είμαι εγώ;». Όταν εκφράζεται μέσα από μια αυθεντική ταπείνωση που γνωρίζει πότε να κάνει πίσω και δίνεται με διάθεση αναστοχασμού.

Μεγαλώνουμε παιδιά, τα οποία θέλουμε να έχουν την γνώμη τους, επειδή ίσως οι μεγαλύτεροι δεν είχαμε την γνώμη μας στην δική μας παιδικότητα. Καλό είναι όμως να τα βοηθήσουμε να έχουν την συναίσθηση ότι μαζί με την ειλικρίνεια χρειάζεται η αγάπη, όπως επίσης και ο σεβασμός. Δεν κερδίζεται ο τελευταίος μόνο. Μαθαίνεται κιόλας.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/3FqLdqC>